

Sygnatura akt I Ns 1181/12

POSTANOWIENIE

Jelenia Góra, dnia 15.07.2013 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący SSR Jaromir Antoszewski

Protokolant Mariola Olechno

po rozpoznaniu w dniu 15.07.2013 r. w Jeleniej Górze na rozprawie sprawy

z wniosku A. W.

przy udziale (...) S.A. Oddział w J.

- o ustanowienie służebności przesyłu

POSTANAWIA

I. oddalić wniosek;

II. kosztami postępowania obciążyć wnioskodawcę i uczestnika zgodnie z ich udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 08.08.2012r. A. W. , reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wystąpił przeciwko (...) S.A. w K. o ustanowienie służebności przesyłu na rzecz każdorazowego właściciela urządzenia przesyłowego – linii energetycznej niskiego napięcia, zlokalizowanej na stanowiącej jego własność nieruchomości położonej w M. – działce gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze prowadzi księgę wieczystą nr (...). Zażądał nadto zasądzenia na jego rzecz od uczestnika kwoty 22 496 zł jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie ww. służebności oraz wniósł o powołanie biegłych z zakresu geodezji, elektroenergetyki i szacowania nieruchomości .

W uzasadnieniu wskazał, iż przez opisaną na wstępie działkę przebiega linia energetyczna niskiego napięcia należąca do uczestnika , koszty oraz brak interesu publicznego w likwidacji tej linii wymagają ustanowienia służebności przesyłu, a uczestnik nie wyraża gotowości zawarcia stosownej umowy o czym świadczy stanowisko wyrażone w pismach z dnia 28.05.2012r. , 10.07.2012r. Powołując się na art. 305²§2 kc. i art. 143 kc. zaznaczył , że żąda ustanowienia służebności obejmującej zarówno powierzchnię zajęta pod słupy energetyczne jak i powierzchnię pod liniami energetycznymi oraz powierzchnię strefy ochronnej- obszar ok. 370 m². Podał , że wysokość wynagrodzenia wywiódł z różnicy pomiędzy wartością nieruchomości , porównując wartość nieruchomości rolnej z zakazem zabudowy – jaką w części obciążonej służebnością stanie się nieruchomość wnioskodawcy , a wartością nieruchomości przeznaczonej pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną , jakie to przeznaczenie ma pozostała część nieruchomości. Przemnożył powierzchnię przez wartość m² działki pod zabudowę tj.76 zł i współczynnik korekcyjny 0,8. W odniesieniu do zarzutu zasiedzenia , które do 1990 r. mogło nastąpić wyłącznie na rzecz Skarbu Państwa , stwierdził nie udowodnienie przez uczestnika nabycia takiego prawa od Skarbu Państwa . Przywołał wyrok Sądu Najwyższego z dnia 09.12.2009r. , sygn. akt IV CSK 291/09 oraz brak dobrej wiary uczestnika jako posiadacza służebności po 1990r.

W odpowiedzi na wniosek z dnia 28.01.2013r. (...) S.A. w K. – następca prawny w skutek przekształcenia organizacyjnego (...) S.A. Oddział w J. (vide : odpis z Krajowego Rejestru Sądowego) , reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika , wniósł o oddalenie wniosku.

W uzasadnieniu wskazując na znajdującą się na działce nr (...) linię napowietrzną niskiego napięcia, opartą na jednym słupie podniósł, iż wybudowana ona została w 1918 r. i zgłosił zarzut zasiedzenia. Zaznaczył, że użytkuje nieprzerwanie od 1961 r. urządzenia elektroenergetyczne posadowione na działce wnioskodawcy pomimo następujących zmian organizacyjnych :

- do 1989r. wchodził w skład przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą (...) w P. – Zakład (...),
- w 1989r. na podstawie Zarządzenia Ministra Przemysłu z dnia 16.01.1989r. utworzono przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) w J.,
- w 1993r. Zakład (...) został skomercjalizowany i powstała spółka Zakład (...) S.A. ,
- w 2004r. Zakład (...) S.A. przejął majątek spółek energetycznych z L., O., W. i W. w trybie art. 492 §1 pkt. 1 ksh. i stał się przedsiębiorstwem wielodziałowym pod nazwą (...) S.A. , który zmienił następnie nazwę na (...) S.A. , a obecnie po kolejnym połączeniu spółek , od 01.09.2011r. prowadzi działalność pod nazwą (...) S.A. w K. Oddział w J..

Wyraził przekonanie, że skoro wg. zapisów w książce majątkowej uczestnika wskazana we wniosku linia wybudowana została przed 1989r. bez zmiany jej lokalizacji, oznacza to , iż do tego czasu linie te stanowią trwałe i widoczny element objętej roszczeniem działki, a uczestnik jako następca prawny przedsiębiorstwa państwowego , w sposób widoczny, trwałe i nieprzerwany od ponad 20-u lat , w dobrej wierze korzysta z nieruchomości należącej obecnie do wnioskodawcy oraz spełnione zostały przesłanki do nabycia prawa nieodpłatnego korzystania z nieruchomości wnioskodawcy w związku z zasiedzeniem służebności na gruncie art. 292 kc. i art. 172 kc. Powołał się na zmianę stosunków własnościowych z dniem 01.02.1989r. jako wyznaczających upływ okresu zasiedzenia z dniem 01.02.2009r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. W. jest właścicielem nieruchomości położonej w M. – działki gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Na nieruchomości tej znajdują się napowietrzna linia niskiego napięcia z jednym słupem. Linia niskiego napięcia wybudowana została w 1918 r.

(dowód: wydruk z księgi wieczystej k.8-13 ,

mapa k.14-15, 74,

wykaz urządzeń k. 57,

wydruk z grupy środków trwałych k.73).

Pismem z dnia 24.04.2012 r. A. W. przez swoich pełnomocników wezwał (...) S.A. w K. Oddział w J. m.in. do podpisania umowy regulującej korzystanie z jego nieruchomości oraz wypłaty z tytułu służebności przesyłu kwoty nie mniejszej niż 22 496 zł, przyjmując ją jako iloczyn powierzchni zajętej przez linię średniego napięcia wraz ze strefą ochronną 370 m² , kwoty 76 zł za m² i 0,8 „współczynnika współkorzystania”.

W odpowiedzi pismem z dnia 10.07.2012r. (...) S.A. w K. Oddział w J. wskazał, że posiada tytuł prawny do korzystania z nieruchomości w zakresie linii niskiego napięcia wybudowanej w 1918 r. zgłosił fakt zasiedzenia służebności po upływie 20-u lat posiadania w dobrej wierze , w dniu 01.02.2009r. Podkreślił, iż widoczne i trwałe urządzenia elektroenergetyczne na nabytej w 1994r. przez wnioskodawcę nieruchomości zostały przejęte przez skarb Państwa na podstawie dekretu z dnia 08.03.1946r. o majątkach opuszczonych i ponemieckich. Odmówił uznania roszczeń odszkodowawczych i wynagrodzenia za służebność.

(dowód: pismo wnioskodawcy k. 17 ,

pisma uczestnika k.18,19-20).

Urządzenia elektroenergetyczne położone na nieruchomości A. W. do 1989r. wchodziły w skład przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą (...) w P. – Zakład (...). Następnie po utworzeniu w 1989r. na podstawie Zarządzenia Ministra Przemysłu z dnia 16.01.1989r. do przedsiębiorstwa państwowego Zakład (...) w J., po skomercjalizowaniu i powstaniu spółki Zakład (...) S.A. w 1993r. ,do tej spółki, zaś od 2004r. po przejęciu przez Zakład (...) S.A. majątku spółek energetycznych z L., O., W. i W. w trybie art. 492 §1 pkt. 1 ksh. i powstaniu przedsiębiorstwa wielodziałowego pod nazwą (...) S.A. , który zmienił następnie nazwę na (...) S.A. , a obecnie po kolejnym połączeniu spółek , od 01.09.2011r. prowadzi działalność pod nazwą (...) S.A. w K. Oddział w J., do tej ostatniej spółki.

(dowód: odpis z KRS uczestnika k. 58-68 ,

Zarządzenie nr (...) k.69,

Zarządzenie nr (...) k.71 -72 ,

Okoliczności niesporne).

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie wnioskodawca dochodził ustanowienia na rzecz każdorazowego właściciela linii energetycznej średniego napięcia służebności przesyłu na stanowiącej obecnie jego własność nieruchomości położonej w M. – działki gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze prowadzi księgę wieczystą nr (...), za wynagrodzeniem 22 496 zł. Spór pomiędzy stronami sprowadzał się do oceny prawnej przesłanek ustanowienia służebności , ewentualnie jej zakresu i wynagrodzenia z tego tytułu, zasiedzenia służebności .

Stosownie do art. 305¹kc. nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu).

Wg. art. 305² § 1 kc. jeżeli właściciel nieruchomości odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, a jest ona konieczna dla właściwego korzystania z urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1, przedsiębiorca może żądać jej ustanowienia za odpowiednim wynagrodzeniem.

§ 2. Jeżeli przedsiębiorca odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, a jest ona konieczna do korzystania z urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1, właściciel nieruchomości może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu.

Art. 305⁴kc. stanowi : do służebności przesyłu stosuje się odpowiednio przepisy o służebnościach gruntowych.

Zgodnie zaś z art. 285 § 1 kc. nieruchomość można obciążyć na rzecz właściciela innej nieruchomości (nieruchomości władnącej) prawem, którego treść polega bądź na tym, że właściciel nieruchomości władnącej może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, bądź na tym, że właściciel nieruchomości obciążonej zostaje ograniczony w możliwości dokonywania w stosunku do niej określonych działań, bądź też na tym, że właścicielowi nieruchomości obciążonej nie wolno wykonywać określonych uprawnień, które mu względem nieruchomości władnącej przysługują na podstawie przepisów o treści i wykonywaniu własności (służebność gruntowa).

§ 2. Służebność gruntowa może mieć jedynie na celu zwiększenie użyteczności nieruchomości władnącej lub jej oznaczonej części.

W ocenie sądu wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie. W pierwszej kolejności zaznaczyć należy, że wnioskodawca w żaden sposób nie wykazał ani powierzchni służebności ani wysokości wynagrodzenia za ustanowienie służebności. Sąd dopuścił dowody z dokumentów zgłoszone przez strony za wyjątkiem opinii biegłych geodety, elektroenergetyki i wyceny nieruchomości wnioskowanych przez A. W.. Wnioskodawca, poprzez swojego pełnomocnika, wezwany zarządzeniem z dnia 04.01.2013r., doręczonym w dniu 14.01.2013r. do uiszczenia zaliczek na poczet ich wynagrodzenia, w terminie 14 dni, pod rygorem oddalenia wniosków dowodowych, nie uiścił przedmiotowych zaliczek. W konsekwencji sąd wskazane wnioski oddalił. W tej sytuacji pozostały materiał dowodowy niewystarczający był do uwzględnienia wniosku o ustanowienie służebności przesyłu i wniosek jako nieuzasadniony również podlegał oddaleniu.

Niezależnie od powyższego stwierdzić trzeba skutecznie podniesione przez uczestnika zarzuty posiadania tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości wnioskodawcy w zakresie linii niskiego napięcia. Linie ta wybudowana w okresie przedwojennym stały się natomiast niewątpliwie przedmiotem służebności przesyłu nabytej w drodze zasiedzenia i jest użytkowana przez uczestnika przynajmniej od 1961r. Zatem okres zasiedzenia służebności w odniesieniu do tych linii, przyjmując nawet złą wiarę i początek biegu tego okresu w dniu 31.12.1961r. upłynął nie później niż w dniu 31.12.1991r., kiedy znajdowały się w zasobach poprzednika prawnego uczestnika - przedsiębiorstwa państwowego Zakład (...) w J..

W świetle powyższych okoliczności wniosek jako bezzasadny podlegał oddaleniu.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 §1 kpc.